

Den udfordrende skriftlige dimension

Inspirationsdag 2025

Disclaimer: jeg har ikke noget quick-fix

Dagens program

10.30-12.00 - Workshop 1

12.00 info om prøver, rundvisning eller snak med lærerne

12.30 Frokost

13.15-14.45 - Workshop 2

14.45 - kaffe, cookies og tak for idag

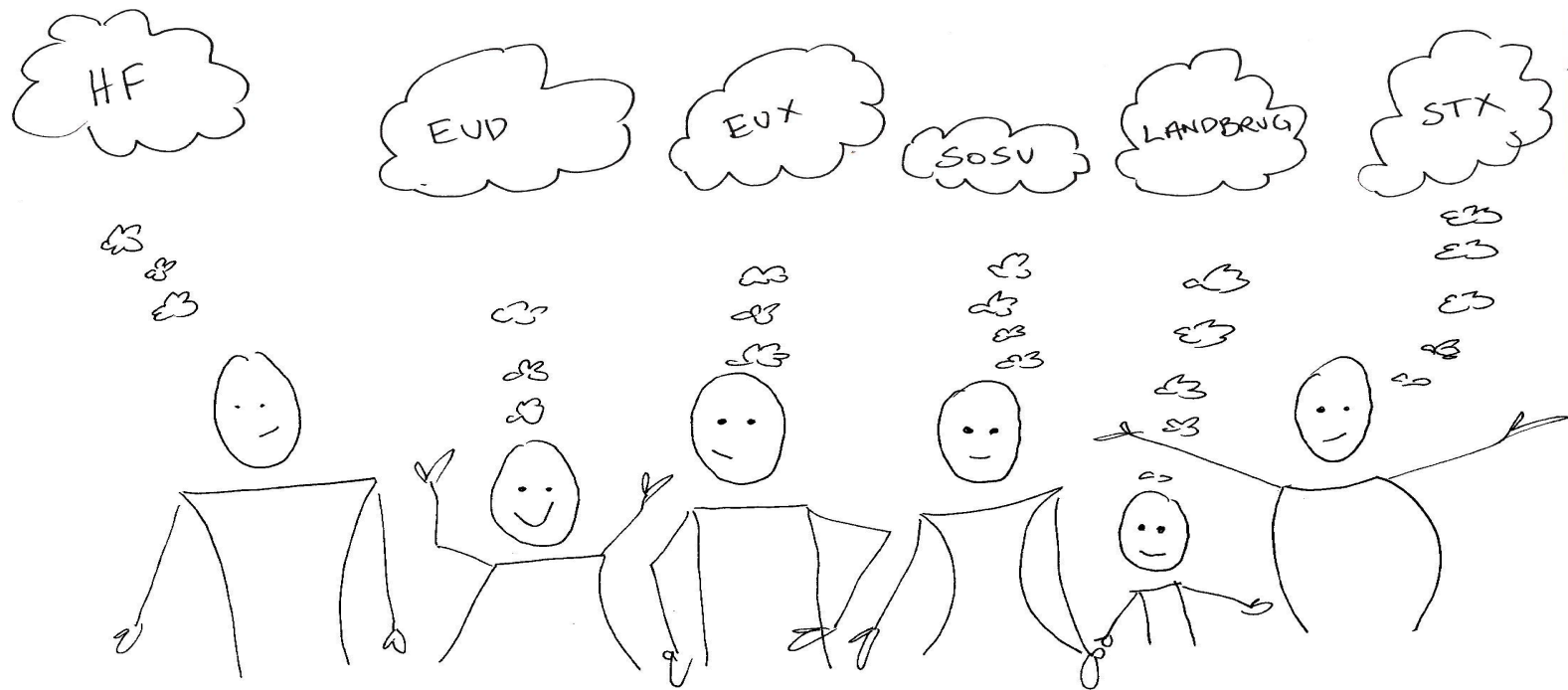
Thea Ebdrup Nørgaard

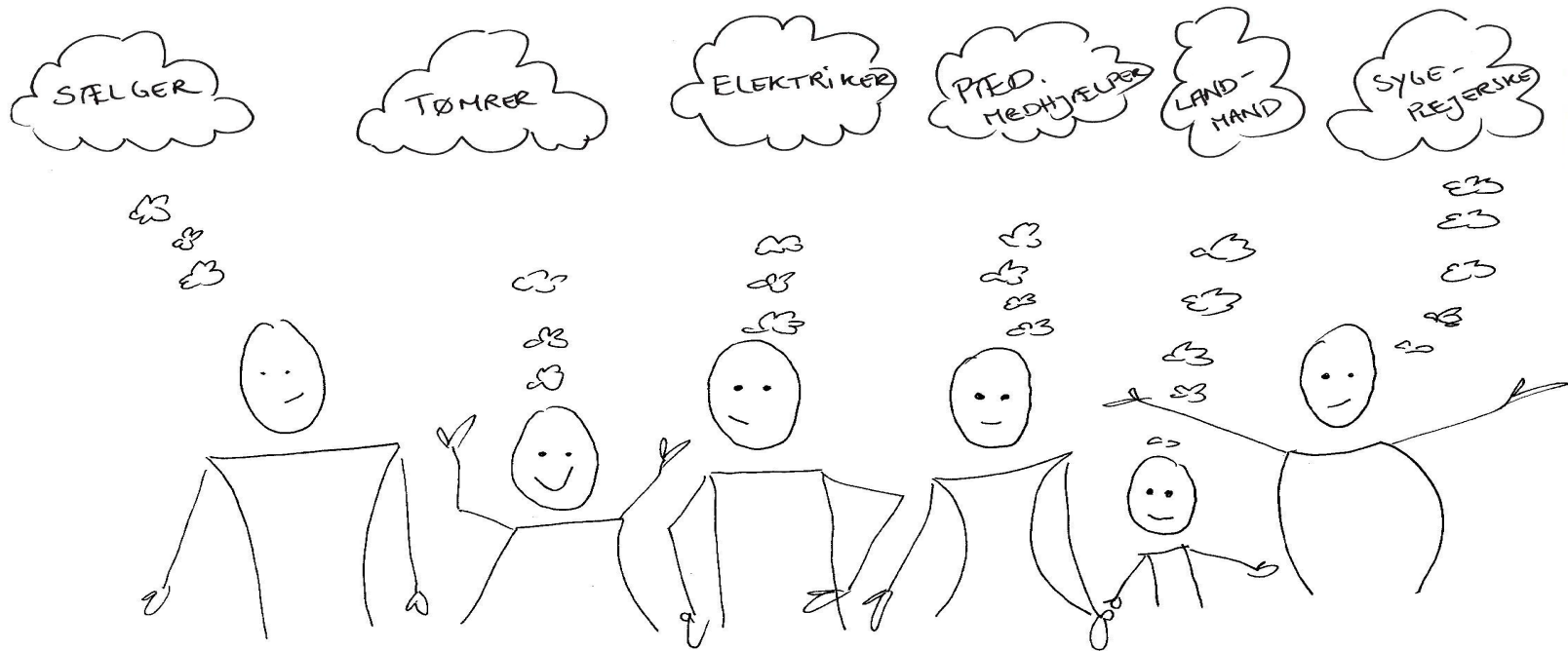

- Uddannet 2003
- Ansat i folkeskolen mellem 2003 og 2014
- Praktiklæreruddannelsen 2009
- Læsevejlederuddannelsen 2013
- Farsø Efterskole siden 2014
- PD modul i undersøgelse af pædagogisk praksis 2016
- PD modul i pædagogisk viden og forskning 2017
- Pædagogisk diplom færdiggjort i 2018

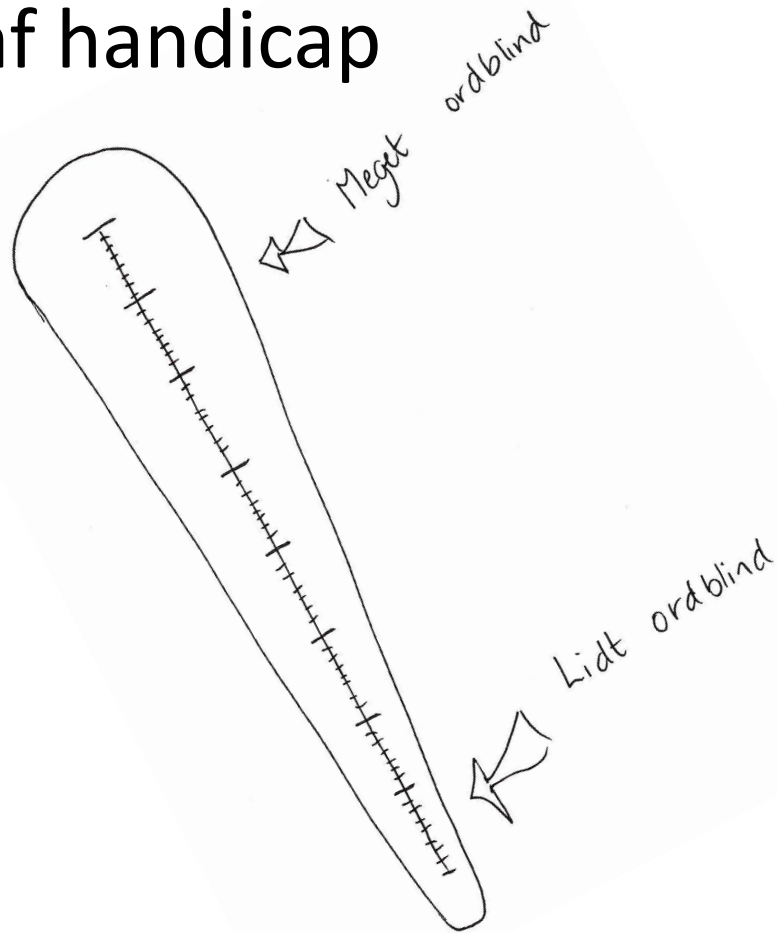
Vores elever

- og en kort intro til vores elevsyn og undervisningssyn

Grad af handicap

Tidligere oplevelser

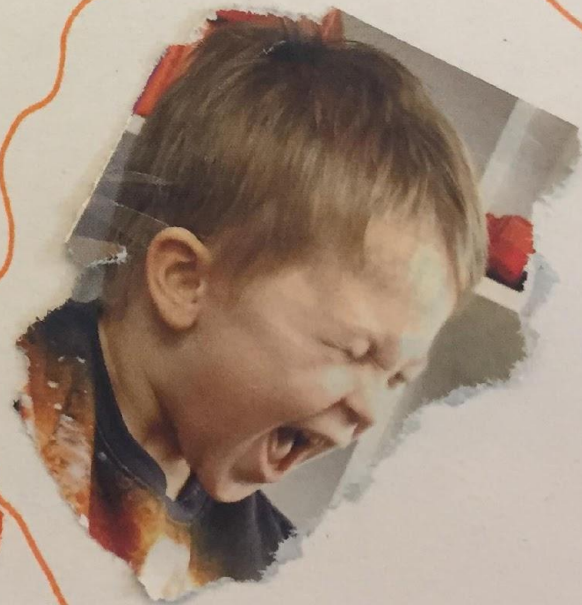

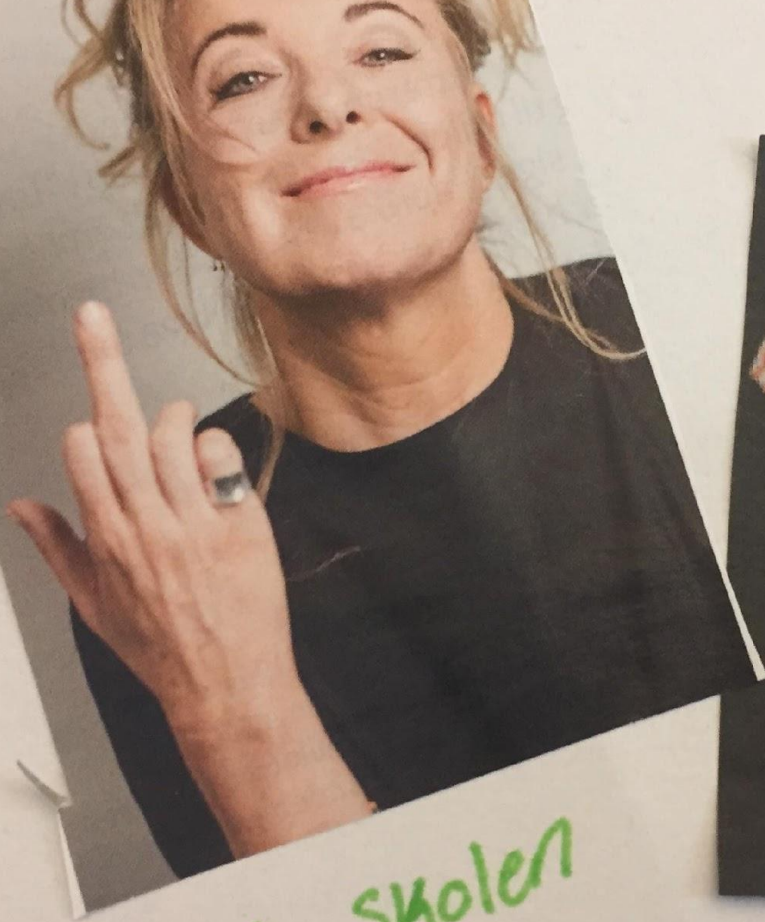
Stigmatisering

Deres udsagn

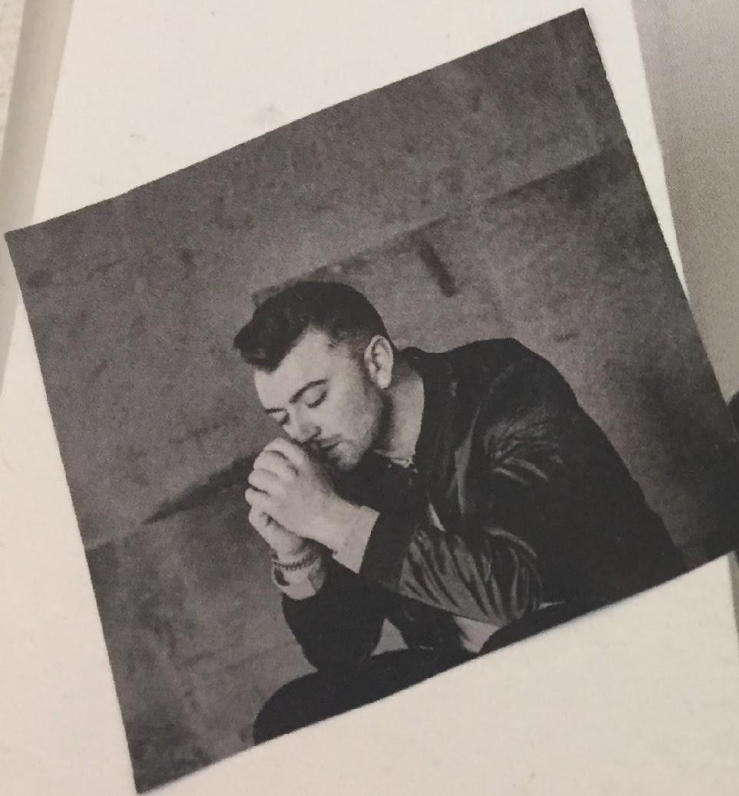
ER
DU
OGSÅ
UDE AF
FOKUS?

Fuck skolen

Det Helt er bare noget lort

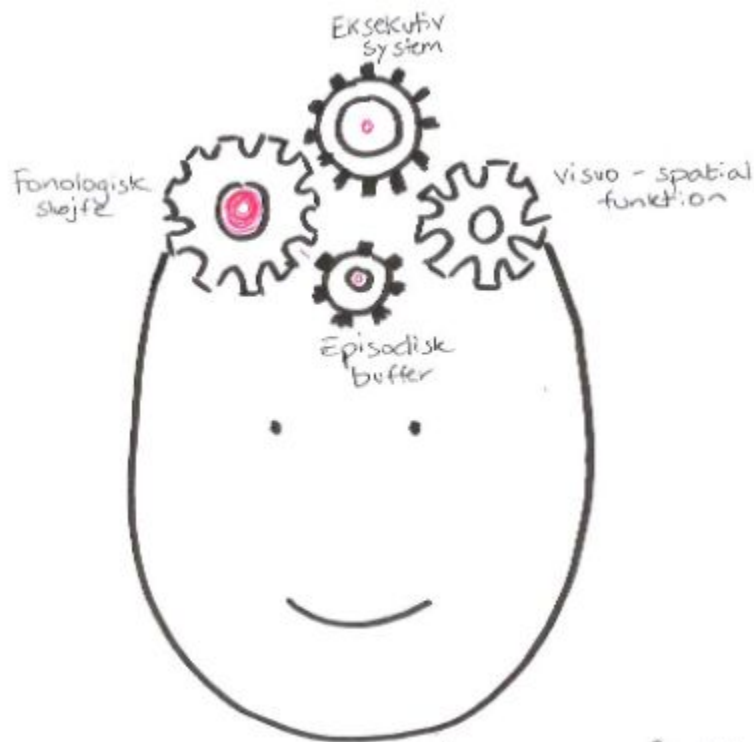
bange for at komme i stole

Arbejdshukommelse hos ordblinde

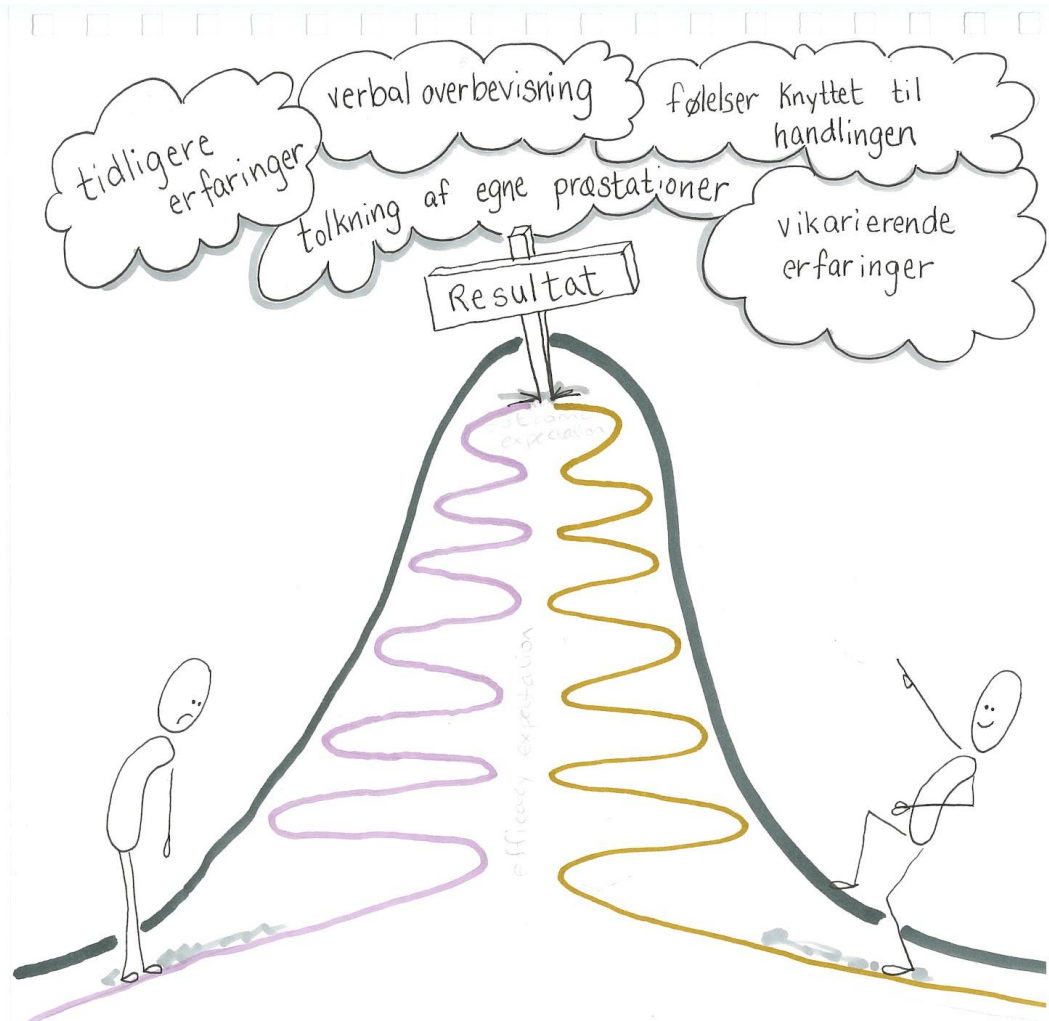

Baddely & Hitch 2007

Self-efficacy

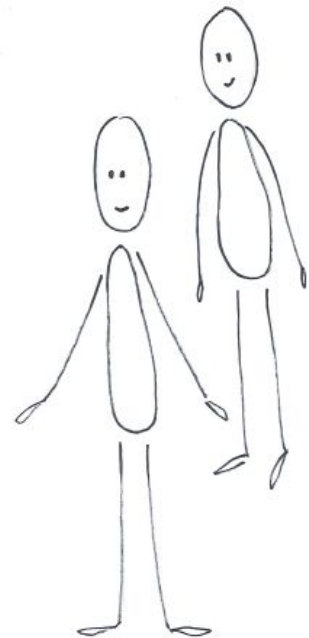
Self efficacy

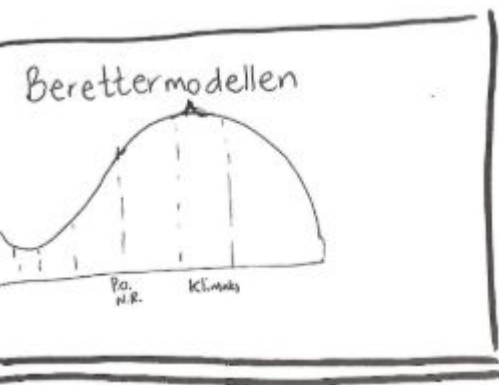
Selvbillede

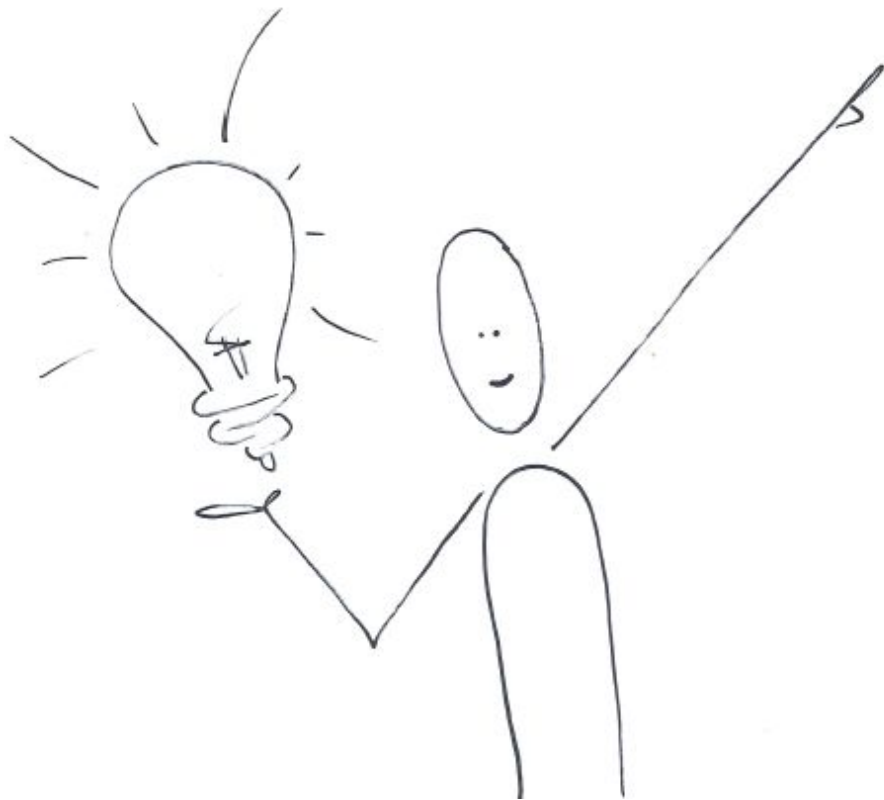
Signifikante
andre

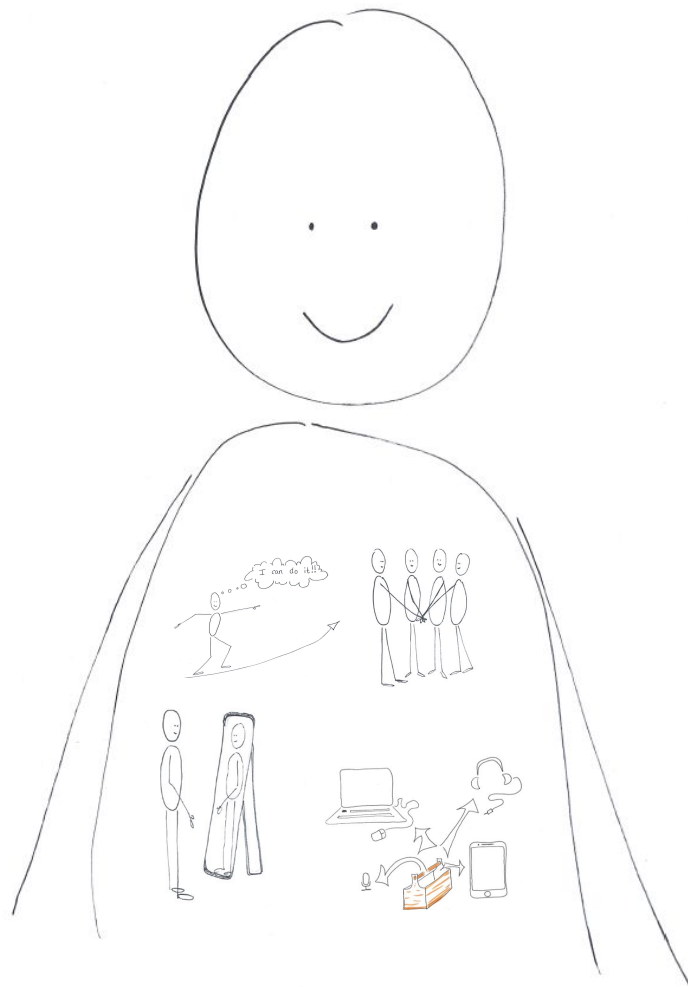
Tillært hjælpeløshed

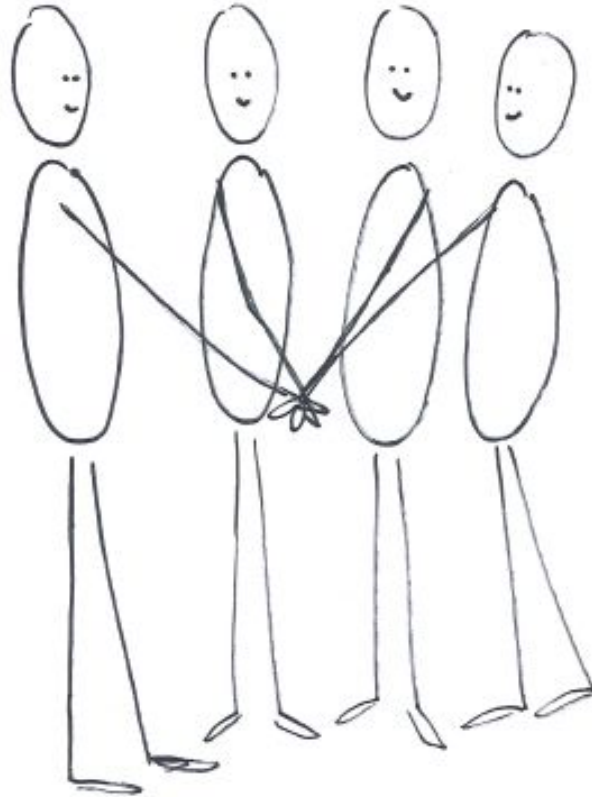
What to do?

Et helheds-projekt

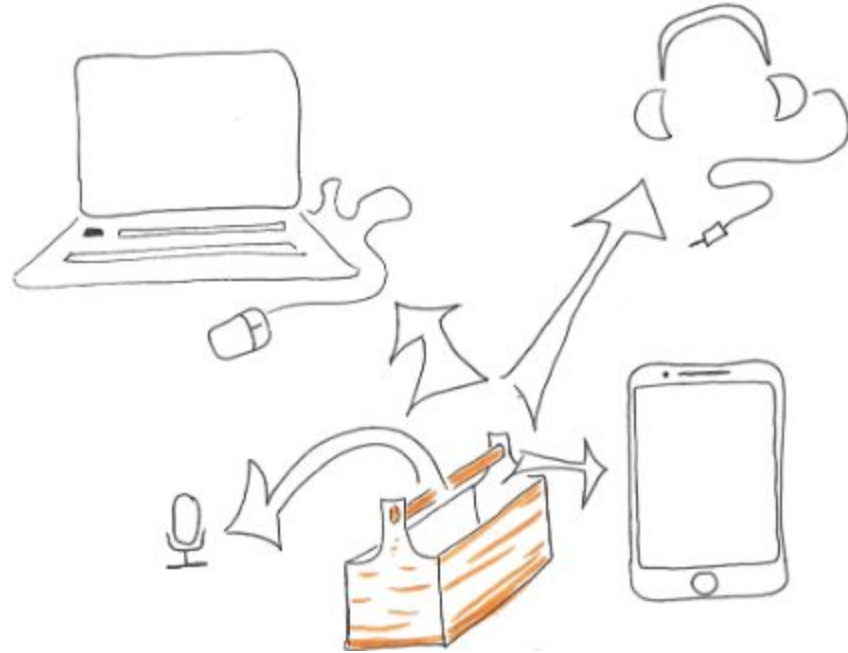

Det sociale aspekt

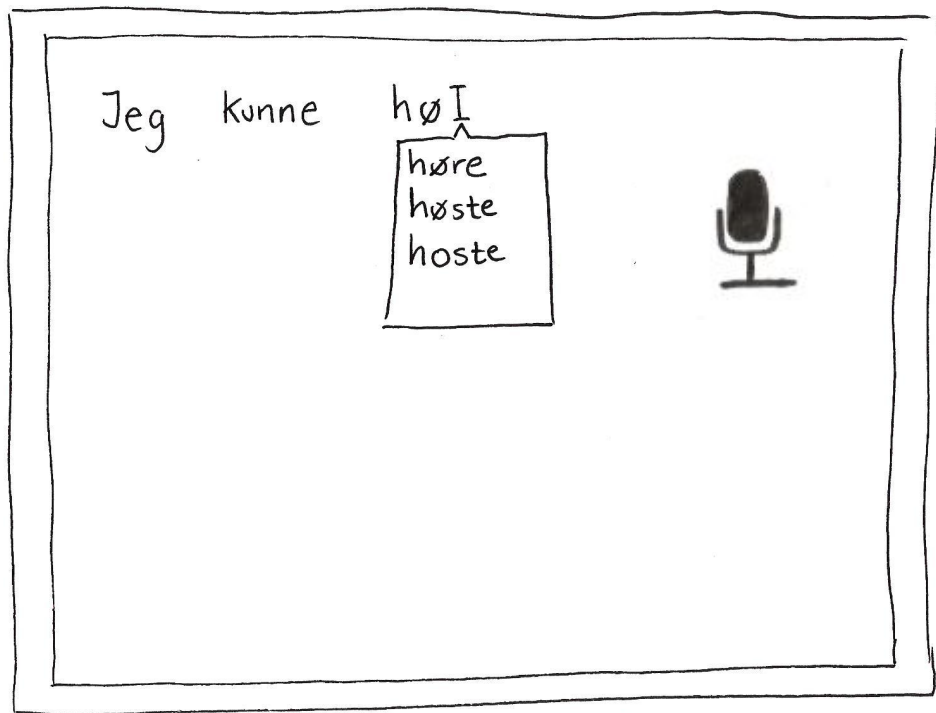

Og så til den udfordrende
skriftlige dimension!

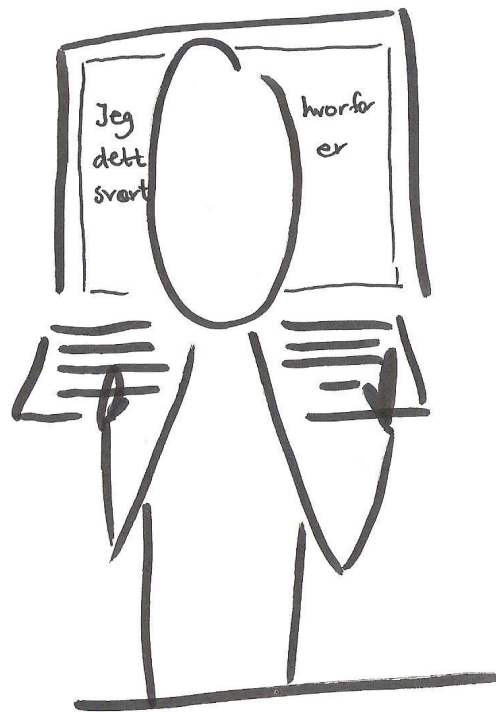
Hvad har de brug for i værktøjskassen?

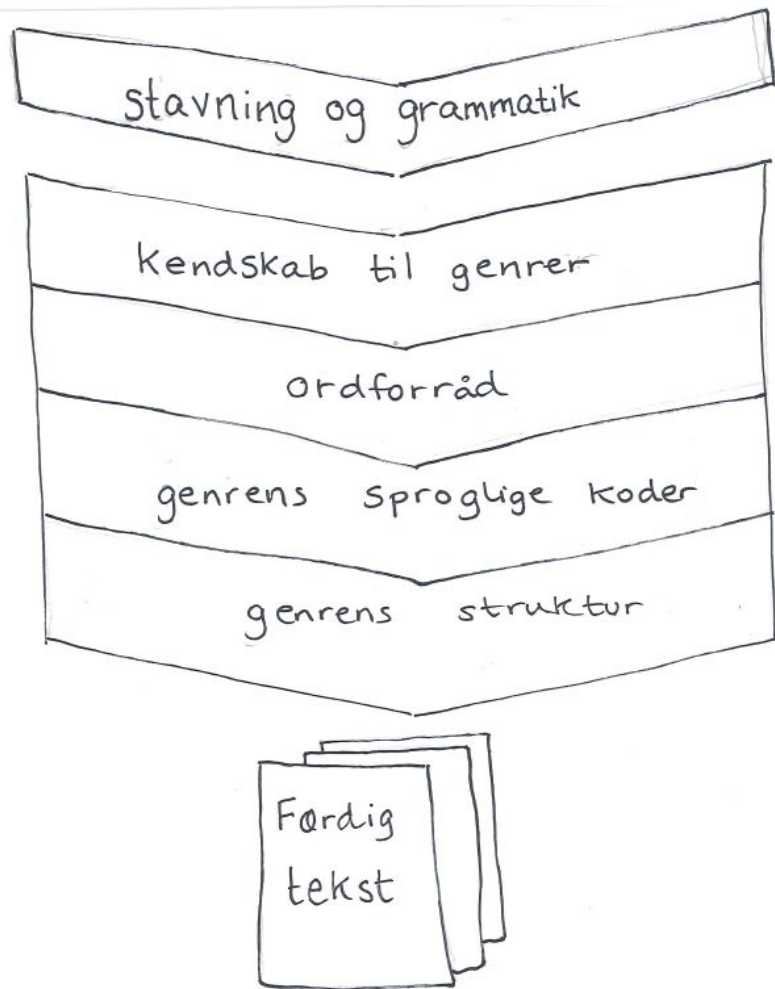
Ordforslag og diktering

Skriftlig fremstilling - er også at skrive med munden

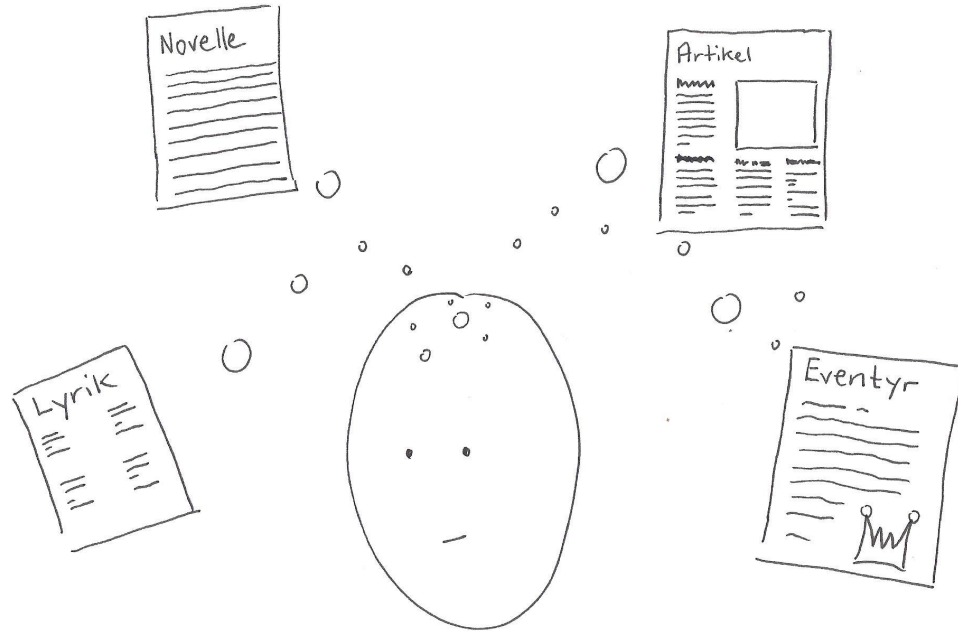
Nu må de diktere – Hvorfor
skriver de så ikke bare....?

Ja - hvorfor skriver de så ikke?

- Nu har vi jo kompenseret for deres udfordringer med at stave og rette tegnsætning.

Genrekendskab - manglende erfaring med tekster
her er teksteksempler meget vigtige.

Berettende tekster

opgave:

Lav en tidslinje over begivenhederne

Formål:

Forståelse for at handlingen i en berettende tekst er kronologisk.

2

Find beretningens ramme

Du skal læse en lille sand beretning fra Norge.
Find tekstens hvem, hvor og hvornår.

I 1932 legede en fire år gammel pige uden for sit hjem i byen Leka i Norge. Pludselig kom en stor havørn med et vingefang på cirka 2,5 meter til syne på himlen. Den borede sine kløer ind i pigens arme og fløj op mod nogle høje klipper. Undervejs slap den pigen, som landede på en klippe-afsats. Her blev den skrigende pige fundet af sine forældre. Hun var i god behold. Forældrene gemte den hullede kjole som bevis. En usandsynlig historie, men den er sand.

Eksempeltekst

Skal bruges aktivt gennem forløbet til at sætte fokus på forskellige elementer i forhold til sprog og struktur

2 Overskriften viser formålet med teksten: at informere læserne om, hvordan politiet forhindrede et tyveri.

3 Første afsnit omhandler beretningens 'hvem, hvor og hvornår'.

1 Tekstens mange detaljer viser, at den er skrevet til folk, der ikke kender til historien (fx tyvenes alder, hvor de blev fanget, deres værktøj).

Betjente fangede indbrudstyve

LYNGBY Et par formodede gerningsmænd var kørt af sted på tyvetogt nord for København, da de tidligt fredag morgen blev standset på Klampenborgvej mellem Klampenborg og Lyngby af en patrulje fra Nordsjællands Politi.

De to mænd på henholdsvis 27- og 29 år, havde altså ikke det store held med at få udført deres planlagte tyvetogt i området nord for København. I mændenes bil fandt betjentene fra Nordsjællands Politi således en del værktøj, som typisk anvendes ved indbrud.

Da de to mænd ydermere ikke

kunne redegøre for hverken deres færden, hvad værktøjet skulle anvendes til, eller hvorfor de befandt sig på Klampenborgvej klokken 04.53 fredag morgen, blev de begge anholdt, sigtet for forsøg på indbrud, og bragt ind på stationen til afhøring.

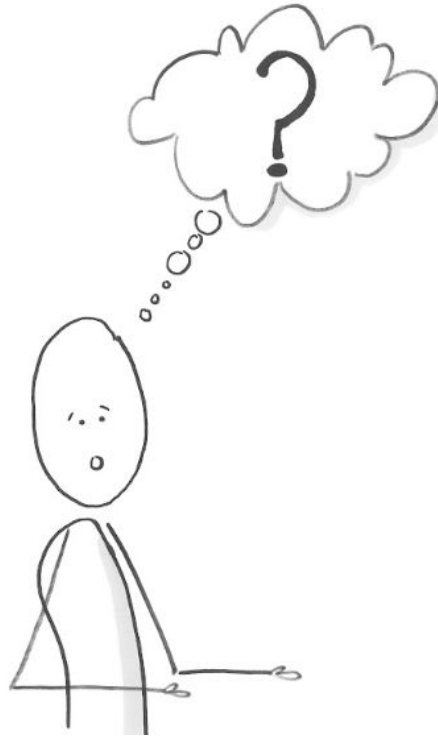
Begge mænd blev stillet for en dommer fredag formiddag i det obligatoriske grundlovsforhør, og dommeren fandt, at der var grundlag for, at de skulle forblive i politiets varetægt i 3x24 timer på en velbegrundet mistanke om, at de havde i sinde at begå indbrud.

4 Teksten beskriver, hvad der skete i den rigtige rækkefølge (kronologisk).

5 I sidste afsnit står der, hvad hændelsen sluttede med.

Ordforråd

eksempler på aktiviteter der kan hjælpe eleverne til større aktivt ordforråd

Ordbank - berettende tekster

Brainstorm ord om tid og
rækkefølge

Ordhierarkier

træning i at finde og bruge synonymmer

Ord der bruges til at vurdere noget med:

- God
- Dårlig

genrens sproglige kendetegn

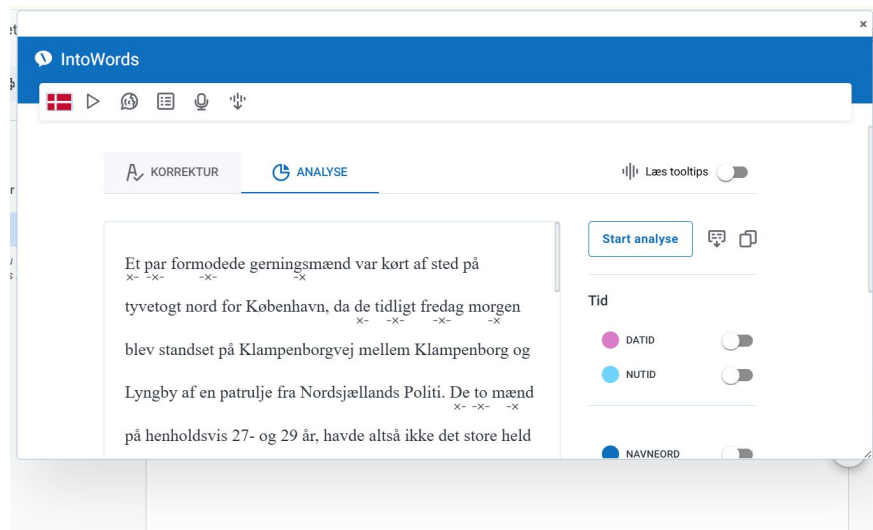
Undervise målrettet i sproglige elementer

Hjælp fra grammatikværktøjet i IntoWords eller TxtAnalyser

Betjente fangede indbrudstyve

Et par formodede gerningsmænd var kort af sted på tyvetogt nord for København, da de tidligt fredag morgen blev standset på Klampenborgvej mellem Klampenborg og Lyngby af en patrulje fra Nordsjællands Politi. De to mænd, på henholdsvis 27- og 29 år, havde altså ikke det store held med at få udført deres planlagte tyvetogt i området nord for København. I mændenes bil fandt betjentene fra Nordsjællands Politi Således en del værktøj, som typisk anvendes ved indbrud. Da de to mænd ydermere ikke kunne redegøre for hverken deres færden, hvad værktøjet skulle anvendes til, eller hvorfor de befandt sig på Klampenborgvej klokken 04.53 fredag morgen, blev de begge anholdt, sigtet for forsøg på indbrud, og bragt ind på stationen til afhøring. Begge mænd blev stillet for en dommer fredag formiddag i det obligatoriske grundlovsforhør, og dommeren fandt, at der var grundlag for, at de skulle forblive i politiets varetægt i 3x24 timer på en velbegrundet mistanke om, at de havde i sinde at begå indbrud.

Eksempeltekst

Konkret undervisning i at se tekstens strukturen.

Sådan en tekst kan bruges som “model” til at skrive efter, når eleverne selv skal producere en tekst.

2
Overskriften viser formålet med teksten: at informere læserne om, hvordan politiet forhindrede et tyveri.

3
Første afsnit omhandler beretningens 'hvem, hvor og hvornår'.

1
Tekstens mange detaljer viser, at den er skrevet til folk, der ikke kender til historien (fx tyvenes alder, hvor de blev fanget, deres værktøj).

Betjente fangede indbrudstyve

LYNGBY Et par formodede gerningsmænd var kørt af sted på tyvetogt nord for København, da de tidligt fredag morgen blev standset på Klampenborgvej mellem Klampenborg og Lyngby af en patrulje fra Nordsjællands Politi.

De to mænd på henholdsvis 27- og 29 år, havde altså ikke det store held med at få udført deres planlagte tyvetogt i området nord for København. I mændenes bil fandt betjentene fra Nordsjællands Politi således en del værktøj, som typisk anvendes ved indbrud.

Da de to mænd ydermere ikke

kunne redegøre for hverken deres færden, hvad værktøjet skulle anvendes til, eller hvorfor de befandt sig på Klampenborgvej klokken 04.53 fredag morgen, blev de begge anholdt, sigtet for forsøg på indbrud, og bragt ind på stationen til afhøring.

Begge mænd blev stillet for en dommer fredag formiddag i det obligatoriske grundlovsforhør, og dommeren fandt, at der var grundlag for, at de skulle forblive i politiets varetægt i 3x24 timer på en velbegrundet mistanke om, at de havde i sinde at begå indbrud.

4
Teksten beskriver, hvad der skete i den rigtige rækkefølge (kronologisk).

5
I sidste afsnit står der, hvad hændelsen sluttede med.

Skriveøvelse: Skriv en nyhedsartikel

Link til tekst: <https://genius.com/Sys-bjerre-malene-lyrics>

Skriv en nyhedsartikel på baggrunden af sangen. Du vælger selv hvilken del af sangen, du vil bruge. Det er tilladt at bruge opdigtede kilder og reportager.

Små skridt ad gangen - Start [f.ex](#) med Hvem, hvad og hvor

Lyt til sangen.

Sangen giver os både et “hvem”, et “hvad” og et “hvor

Fælles på tavlen: hvordan kan de tre dele benævnes, hvis man skal bruge samme slags sprog som i eksempelteksten?

Skriv nu starten på en nyhedsartikel, der passer til sangen “Malene”.

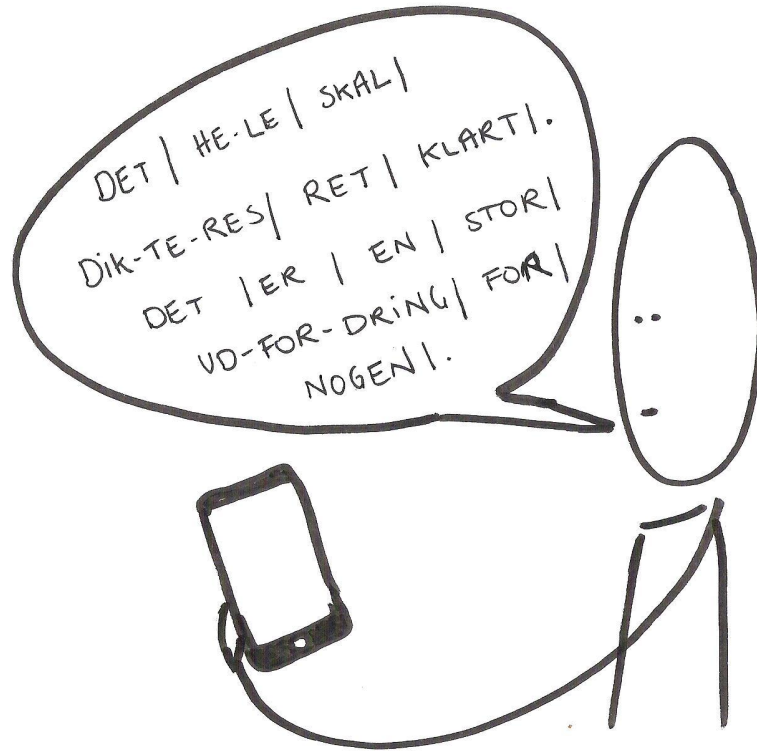
Brug stykket til højre som “model” til strukturen og sproget.

Første afsnit
omhandler
beretningens
‘hvem, hvor og
hvornår’.

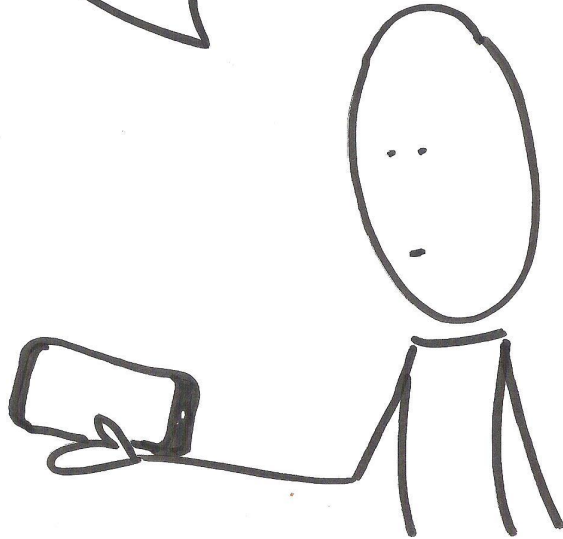
LYNGBY Et par formodede gerningsmænd var kørt af sted på tyvetogt nord for København, da de tidligt fredag morgen blev standset på Klampenborgvej mellem Klampenborg og Lyngby af en patrulje fra Nordsjællands Politi.

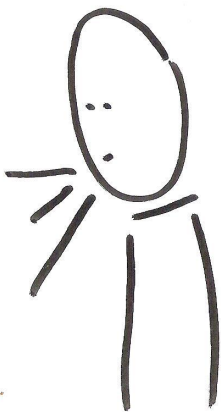
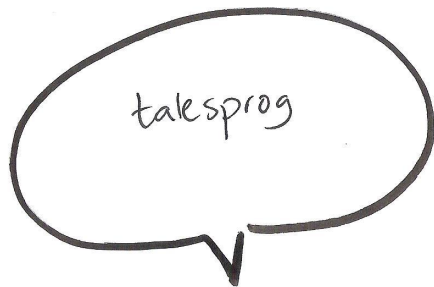
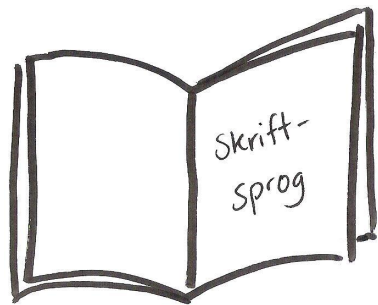
specifikke udfordringer ved diktering

Dikterings-udfordringer

I samme sekund
bankede detøhhh.....
nej..... blev døren sparket
ind.

Skriftsprog, variation og tema-rema

Ensformigt

Og så..... og så..
..... og så.....
Og så.....
.....
Og så..... og så..
.....
.....

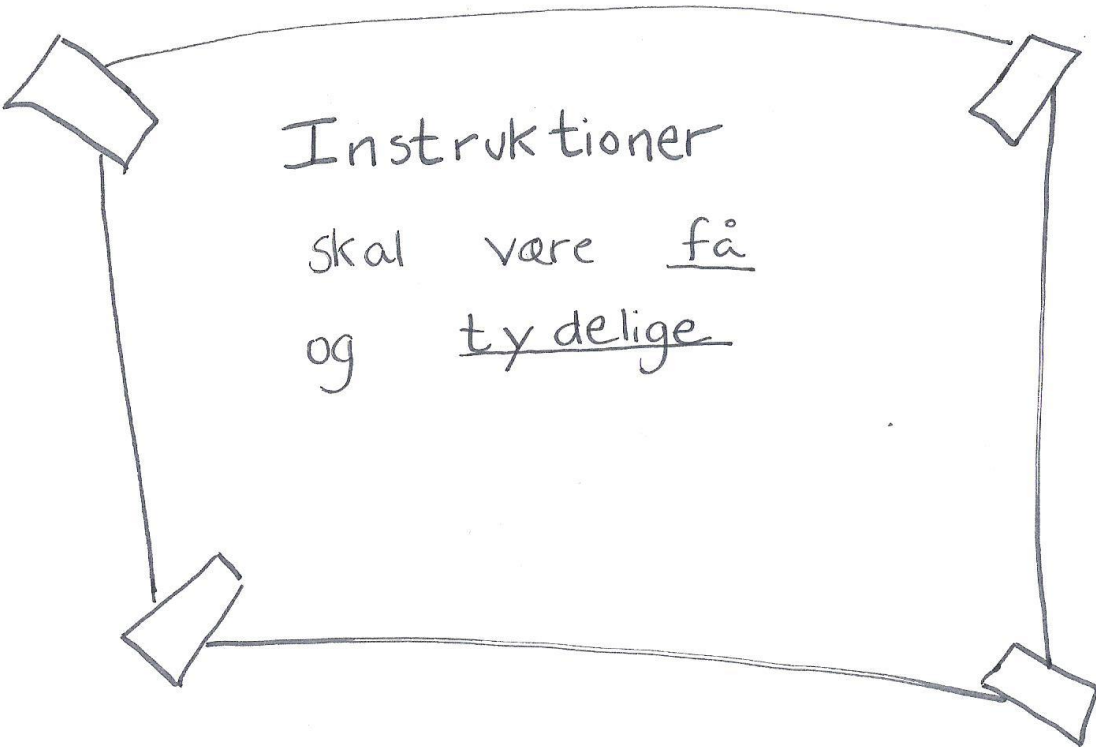
Talesprog

Så var det så
lissom at vi
fik den ide
at gå i byen
😊 😊

Tema Rema

Regeringens forslag
om karakterkrav
har konsekvenser.
Personligt oplever
jeg at uddannelse
er svært. Derfor
vil jeg opfordre
til

Hvordan kan vi aflaste?

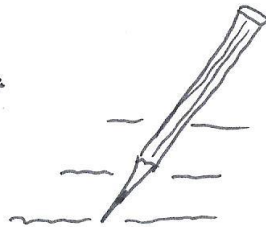
Instruktioner

skal være få
og tydelige

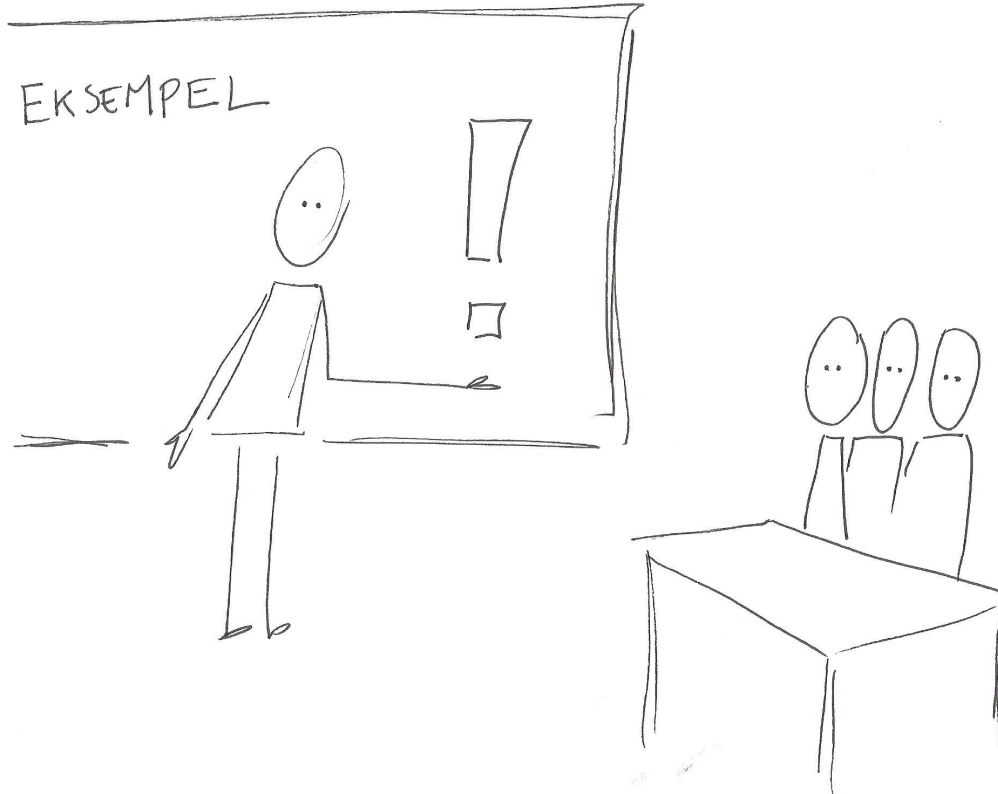
Instruktioner
gives både mundtligt
og skriftligt

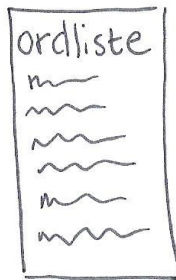
+

Modelling

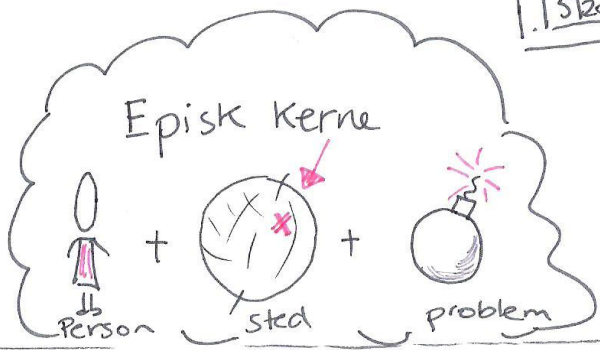

Hukommelsesbesparende Hjælpe midler

TABEL

	4	5
4	16	20
5	20	25

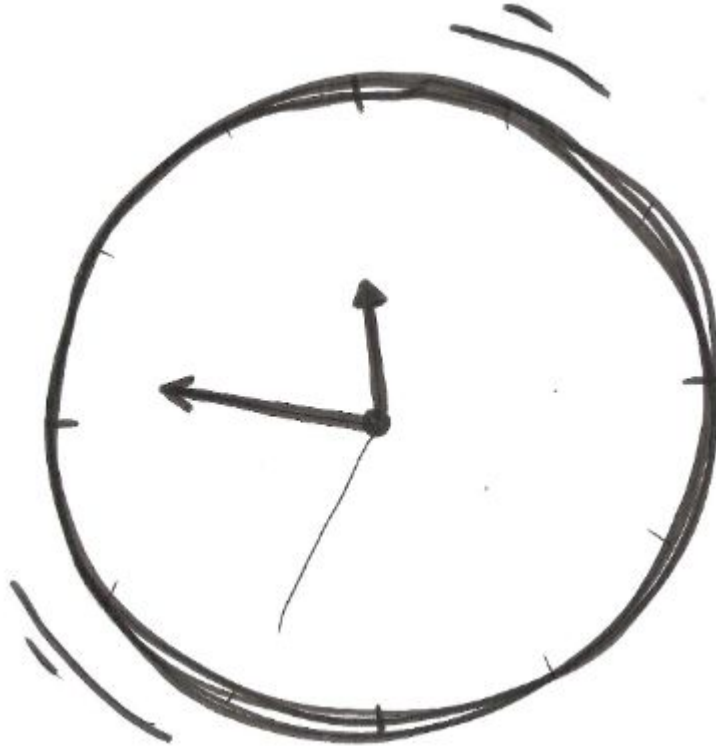
Opgaver deles i
adskilte trin.

1.

2.

3.

Tid er en væsentlig faktor for vores elever!

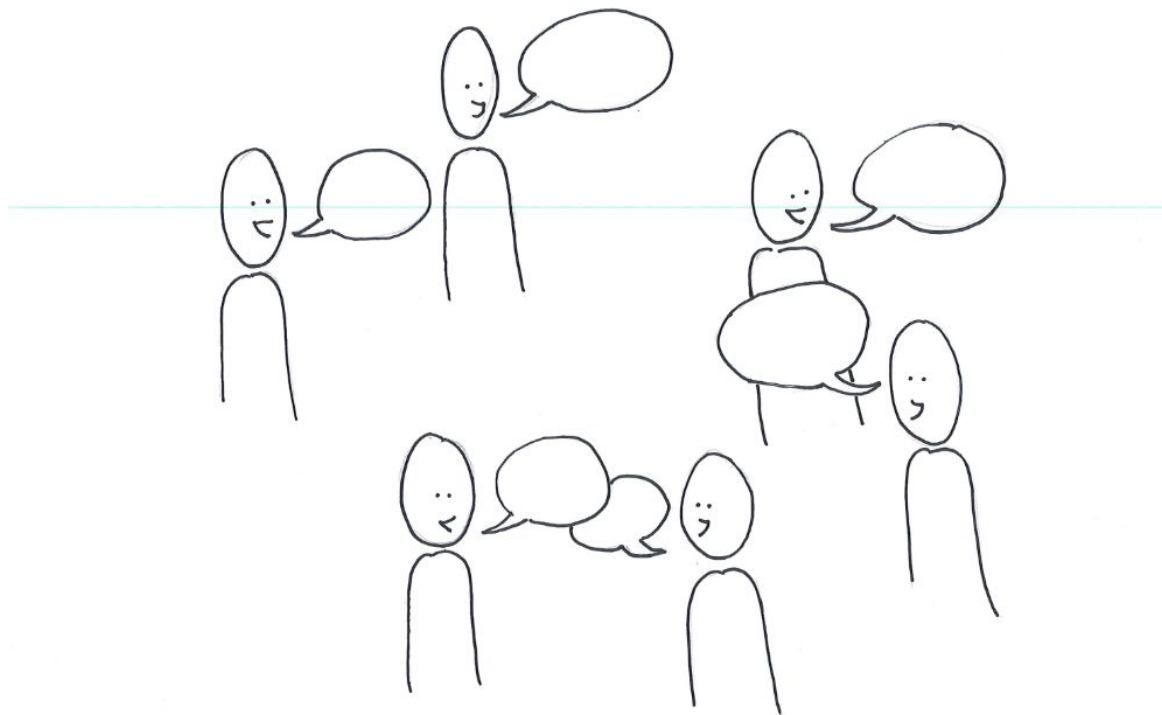

Målet er at eleverne får følelsen

Den udfordrende skriftlighed

- erfaringsudveksling og debat

Tak for i dag

